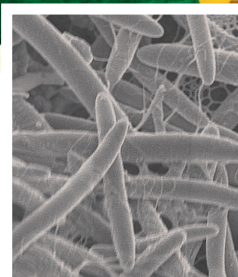

TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE 2011

Torsten Söderbergs Stiftelse har till ändamål att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skall komma ifråga.

Verksamhetsåret 2011

Stiftelsens anslagsgivning under 2011 har uppgått till nära 131 miljoner kronor, en ökning med närmare nio miljoner kronor från föregående år. Fördelningen på ämnesområden och lärosäten visas i en separat sammanställning nedan.

Ett av stiftelsens större anslag gick till Kungl. Vetenskapsakademien för inrättandet av ytterligare en forskningsprofessur i medicin som får namnet *Torsten Söderbergs akademiprofessur i medicin*. Anslaget var på tio miljoner kronor.

Bland övriga medicinanslag kan nämnas:

- nio miljoner kronor till docent Fredrik Bäckhed, Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet, för utvecklandet av en teknikplattform för studier av bakteriefloras påverkan på ämnesomsättningen och därmed kopplade sjukdomar, till exempel åderförkalkning (se artikel på sidan 9).

- 4,5 miljoner kronor till professor Stefan Marklund, vid Umeå universitet, för hans kliniska forskning om sjukdomen ALS (amyotrofisk lateralskleros), dess process och framtida terapimöjligheter.

Inom ämnesområdet ekonomi har bland annat anslagits:

- drygt 3,7 miljoner kronor till ekonomie doktor Frans Melin, Lunds universitet för projektet »Från marknadsorientering till varumärkesorientering – en ny väg till ökad tillväxt och lönsamhet«.
- 1,6 miljoner kronor till ekonomie doktor Mats Hugo Jutterström vid Handelshögskolan i Stockholm, Institute for Research (SIR), för forskningen kring företagsinkubatorers förutsättningar och effekter.

Till ämnesområdet rättsvetenskap har stiftelsen bland annat beviljat

- över 1,6 miljoner kronor i stipendier till doktorand Emil Næste-

gård, Handelshögskolan i Göteborg, för forskning under fyra år kring »Kreditvärderingsinstituts ersättningsansvar«.

- 1,3 miljoner kronor till juris doktor Ingrid Helmius, Uppsala universitet, för projektet »Korruption i ett offentligt perspektiv«.

Bland anslag inom ämnesområdet övrigt kan nämnas:

- drygt 1,3 miljoner kronor för »Översiktsverk för Göteborgs konstmuseum«.
- närmare 700.000 kronor till projektet »Guldets tid och Offerplats Finnestorp« vid Riksantikvarieämbetet.

Torsten Söderbergs Stiftelse avsatte under året ytterligare elva miljoner kronor till en särskild satsning i kriminologi. Tillsammans med 2010 års avsättning, på fem miljoner, uppgår nu satsningen till totalt 16 miljoner kronor. Syftet med satsningen är att

FÖRDELNING PÅ ÄMNESOMRÅDE, KRONOR

Medicin.....	45 050 000
Ekonomi.....	36 423 945
Rättsvetenskap.....	33 293 637
Övrigt.....	15 825 112

ANSLAGSGIVNING 2011, KRONOR

Totalt.....	130 592 694
-------------	-------------

FÖRMÖGENHET, KRONOR

31 december 2011.....	2 289 828 861
-----------------------	---------------

ANSLAGENS FÖRDELNING PÅ MOTTAGARE, KRONOR

Göteborgs universitet.....	21 756 483	Högskolan i Jönköping.....	1 517 000
Lunds universitet.....	12 787 137	Linköpings universitet.....	1 452 500
Kungl. Vetenskapsakademien.....	10 247 500	Göteborgs konstmuseum.....	1 270 000
Karolinska Institutet.....	8 500 000	Den svenska Cypernexpeditionen.....	1 134 000
Handelshögskolan i Stockholm.....	7 462 445	Svensk Form/ Centrum för näringslivshistoria.....	1 100 000
Umeå universitet.....	6 842 500	Riksantikvarieämbetet.....	1 093 210
Göteborgs Stadsmuseum.....	5 265 500	Övriga.....	6 516 000
Stockholms universitet.....	4 162 069		
Uppsala universitet.....	2 735 000		
Stiftelsens priser med omkostnader.....	2 111 350	Avsättning, satsning i kriminologi.....	11 000 000
Örebro universitet.....	2 040 000	Avsättning, satsning i ekonomi/rättsvetenskap.....	20 000 000
Riksföreningen Sverigekontakt.....	1 600 000		

tillsammans med regeringen, som beslutat satsa 14 miljoner kronor, bilda en stiftelse för att främja kriminologisk forskning. För Torsten Söderbergs Stiftelses vidkommande inrättas den till minne av med. dr h. c. Edvard Söderberg, Torsten och Ragnar Söderbergs Stiftelsers tidigare direktör.

Avsättningen till en särskild satsning i ekonomi/rättsvetenskap har även ökat under året med 20 miljoner kronor. Sedan 2009 har Torsten Söderbergs Stiftelse avsatt totalt 40 miljoner kronor till denna satsning.

Stiftelsen har under 2011 gemensamt med Ragnar Söderbergs stiftelse utdelat tre priser som presenteras på nästkommande uppslag. Vad gäller övriga anslag hänvisas till anslagslistan i slutet av denna skrift. Några av anslagen presenteras även närmare i artiklarna på sidorna 6–9.

Stiftelsens kansli har fortsatt att utveckla sin verksamhet bland annat genom införandet av ett eget, elektroniskt ansökningsystem, som för första gången togs i bruk i samband med ansökningsomgången hösten 2011. Anställningen av en amanuens har gjort att mer tid har kunnat avsättas på en kontinuerlig vidareutveckling av detta system. Inför sommaren 2011 driftsatte stiftelsen även den nya webbplatsen, vilken fortlöpande utvecklas och uppdateras för att bli en bra informationskälla för både sökande och allmänhet. ■

Foton (Beskurma): Ebba Lisa Roberg

Stiftelsens donatorer

Torsten Söderbergs Stiftelse grundades den 5 maj 1960 av generalkonsul Torsten Söderberg tillsammans med hustrun Wanja i samråd med makarnas barn. Ändamålet är att främja vetenskaplig forskning och undervisning, företrädesvis inom områdena ekonomi, medicin och rättsvetenskap.

Torsten var son till Olof A. Söderberg, chef för familjeföretaget Söderberg & Haak, landets största järngrossist. Torstens mor, Ottilia, var dotter till Peder Herzog som grundade bokbinderi- och tryckeriföretaget P. Herzog & Söner. Wanjas far var överstelöjtnant, författaren Iwan T. Aminoff och mor var Olga, född Wallerstedt från Karlstad.

Torsten var reservofficer och jur. kand. med fullgjord tingstjänstgöring. Han arbetade i Söderberg & Haak och tillträdde under 1920-talet som chef för företagets Göteborgsverksamhet. Makarna blev trogna staden Göteborg och kom att bli uppskattade både socialt och i affärskretsar. Torsten var bland annat ordförande i Göteborgs Köpmansförening, vice ordförande i Handelskammaren och ledamot av Hamnstyrelsen. Han var generalkonsul för Rumänien, aktiv i föreningslivet och även president i Göteborgs Rotary klubb och ordförande i Börsällskapet. Wanja var verksam inom det katolska församlingsarbetet i Göteborg och ordförande i Röda korset i Källered. Hon var även vice ordförande i kommunalnämnden i Källered.

De två delade intresset för kultur och konst. Torsten Söderberg var under tio år ordförande för Föreningen Röhsska Konstslöjdmuseets Vänner och satt i styrelsen för Röhsska Konstslöjdmuseet. ■

STYRELSE

Tomas Söderberg, fil. dr h.c., ordförande, Källered
Richard Arvidsson, professor, vice ordförande, Lidingö
Peter Söderberg, filosofie kandidat, ledamot, Göteborg
Maria Söderberg, civilekonom, ledamot, Stockholm

Wanja Söderberg, teologie studerande, suppleant, Marstrand
Anna Söderberg, filosofie kandidat, suppleant, Stockholm
Elisabet Söderberg, doktorand, suppleant, Stockholm
Torsten Söderberg, produktutvecklare, suppleant, Sätilla

KANSLI

Marianne Raidna, kanslichef
Charlotta Lindgren, amanuens

VETENSKAPLIGA RÅDGIVARE

Harry Flam, professor internationell ekonomi, Stockholms universitet, ledamot av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
Claes-Robert Julander, professor em. företagsekonomi, Handelshögskolan i Stockholm, ledamot av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, f.d. rektor
Gustaf Lindencrona, professor em. finansrätt, Stockholms universitet, ledamot av Kungl. Vetenskapsakademien, f.d. rektor
Bo Ralph, professor nordiska språk, Göteborgs universitet, ledamot av Svenska Akademien
Hans Wigzell, professor em. medicin, Karolinska Institutet, ledamot av Kungl. Vetenskapsakademien, f.d. rektor

STIFTELSENS REVISOR

Thomas Thiel, auktoriserad revisor, KPMG

Det Söderbergiska Priset i ekonomi

Professor Bertil Holmlund vid Nationalekonomiska institutionen, Uppsala universitet, tilldelades det Söderbergiska Priset i ekonomiska vetenskaper 2011, på en miljon kronor, »för hans vetenskapliga insatser i arbetsmarknadsekonomi«.

I empiriska studier har Holmlund analyserat sambandet mellan arbetslöshetsförsäkringens generositet och arbetslöshetsperiodernas längd. Han har bland annat använt sig av de »naturliga experimenten« som uppkommit när arbetslöshetsersättningen genom regelförändringar ändrats på olika sätt för arbetslösa med olika höga tidigare arbetsinkomster.

Holmlund har också analyserat hur en lämplig arbetslöshetsförsäkring bör se ut. Slutsatserna visar att en arbetslöshetsersättning som minskar med arbetslöshetsperiodens längd ger en optimal avvägning mellan motivet att ge de sysselsatta en god försäkring och risken att en generös försäkring leder till längre arbetslöshet. Det är vidare önskvärt att i arbetslöshetsförsäkringen använda sig av sanktioner mot de arbetslösa som inte uppfyller vissa krav på sökaktivitet.

Bertil Holmlunds forskning kännetecknas av hög samhällsrelevans. Hans stora handledningsinsatser i doktorandutbildningen vid Uppsala universitet har bidragit till att Sverige är ovanligt välförsett med skickliga arbetsmarknadsekonomer.

Priset delades ut den 9 juni 2011 vid en ceremoni arrangerad av Kungl. Vetenskapsakademien.

Staffan Normark, ständigt sekreterare
Kungl. Vetenskapsakademien

TIDIGARE MOTTAGARE AV SÖDERBERGSKA PRISET

Lars Klarekog* (2010), Lennart Påhlsson (2009), Felix Mitelman* (2008), Per Krusell (2007), Catharina Swanborg och Lars Björck* (2006), Nils Jareborg och Jan Ramberg (2005), Anita Aperia* (2004), Lars Calmfors (2003), Hans G. Boman* (2002), Per Henrik Lindblom (2001), Anders Björklund och Olle Lindvall* (2000), Jörgen W. Weibull (1999), Jan-Åke Gustafsson* (1998), Anders Agell (1997), Björn Dahlbäck* (1996), Torsten Persson (1995), Jan Holmgren och Ann-Mari Svennerholm* (1994), Bertil Bengtsson (1993), Per Ingvar Brånemark* (1992), Lars E.O. Svensson (1991), Per Björntorp* (1990), Kurt Grönfors (1989), Nils G. Kock* (1988), Assar Lindbeck (1987), Rolf Luft* (1986).

* Medicin. Övriga avser ekonomi/rättsvetenskap.

Det Söderbergiska Handelspriset

Professorerna Karin M. Ekström, Högskolan i Borås, och Magnus Söderlund, Handelshögskolan i Stockholm, tilldelades det Söderbergiska Handelspriset 2011.

Pristagarna belönas »för sina studier av konsumenternas beteenden och för viktiga insatser genom tillskapande av forskningsmiljöer, där framstående handelsrelevant forskning bedrivs till stor nytta för handelsföretagen«.

Karin M. Ekström forskar inom området konsumentbeteende med inriktning konsumtionskultur vid institutionen Handels- och IT-högskolan vid Högskolan i Borås. Hon var initiativtagare till Centrum för konsumtionsvetenskap, ett interdisciplinärt forskningscentrum. Ekström har varit redaktör för flera böcker. Hon är aktiv i olika organisationer, bland annat i Konsumentverkets vetenskapliga råd och Kungliga Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg.

Magnus Söderlund har inriktningen beteendevetenskapligt beslutsfattande. Hans forskning omfattar konsumenters reaktioner såsom kundnöjdhet, rättvisepuffattningar och kundlojalitet när de möter olika sorters marknadsföringsinslag. Sedan 1998 är Söderlund chef för »Center of Consumer Marketing«, Handelshögskolans i Stockholm avdelning för forskning och undervisning om konsumentbeteende.

Prisutdelningen med föreläsningar av pristagarna ägde rum den 9 maj 2011 i samband med Svensk Handels årsstämma. Prissumman uppgår till 500 000 kronor.

Dag Klackenberg, verkställande direktör
Svensk Handel

TIDIGARE MOTTAGARE AV SÖDERBERGSKA HANDELSPRISET

Anders Lönner (2010), Mats Abrahamsson och Gunilla Jönsson (2009), Torsten Jansson (2008), Jonas och Robert af Jochnick (2007), Ulf Elf och Ulf Johansson (2006), Ingen utdelning (2005), Björn Passad (2004), Susanne Hertz och Per Andersson (2003), Per Stenberg och Anders Börjesson (2002), Jan Ramberg (2001), Gert Karnberger (2000), Solveig Wikström (1999), Lars Jacobsson (1998), Sven Gerentz (1997), Lars-Erik Gadde (1996), Jörgen Wennberg (1995), Claes-Robert Julander (1994), Håkan Bryngelsson (1993), Håkan Håkansson (1992), Pelle Nilsson och Thore Nydahl (1991), Lars-Gunnar Mattsson (1990), Hans Andersson och Göran Brodin (1989), Nils-Erik Wirsäll (1988).

Torsten och Wanja Söderbergs pris

Den danske modedesignern, Henrik Vibskov, mottog Torsten och Wanja Söderbergs pris i design och konsthantverk 2011, på en miljon svenska kronor.

Henrik Vibskov har länge levererat modedesign med god funktion för en ung krävande publik och skapat formgivning för industriproduktion till en internationell marknad. Henrik Vibskov är med sina modevisningar och fria projekt av stor betydelse för modeindustrin. Med inslag som musik, installationer och »performance« skapar han med stor konstnärlig säkerhet.

Vibskov är främst herrmodedesigner, men står även för nyskapande dammode samt kollektioner av praktiska och moderiktiga accessoarer. Han är flitigt anlitad som föredragshållare och jurymedlem vid ett flertal institutioner i Europa. Hans serier av konstillationer i kombination med hans kollektioner för både herr och dam gör honom till en av de mest intressanta designfenomenen på den nordiska modearenan. Dramatisk ljussättning och starka musikeffekter präglar modevisningarna som är på gränsen till fri konst.

Priset delades ut i samband med en högtidlighet vid Göteborgs universitet den 4 november 2011. Ett urval av Vibskovs verk visades vid en separat utställning på Röhsska museet från och med november 2011 till och med februari 2012.

Ted Hesselbom, museichef
Röhsska museet

TIDIGARE MOTTAGARE AV TORSTEN OCH WANJA SÖDERBERGS PRIS

Front; Sofia Lagerqvist, Charlotte von der Lancken, Anna Lindgren (2010), Harri Koskinen (2009), Steinunn Sigurðardóttir (2008), Norway Says; Torbjørn Anderssen, Andreas Engesvik och Espen Voll (2007), Ole Jensen (2006), Gruppen bakom Volvo YCC Your Concept Car (2005), Janna Syvänoja (2004), Sigurður Gústafsson (2003), H.C. Ericsson (2002), Björn Dahlström (2001), Peter Opsvik (2000), Nordiska kritiker; Kaj Kalin, John Vedel-Riper, Jorunn Veiteberg, Adalsteinn Ingólfsson, Kerstin Wickmann (1999), Louise Sass (1998), Mats Theselius (1997), Brita Flander (1996), Liv Blåvarp (1995), Jane Reumert (1994).

De Söderbergiska priserna

Torsten och Ragnar Söderbergs Stiftelser delar tillsammans ut priser för framstående insatser i ämnena ekonomi, medicin, rättsvetenskap samt design och konsthantverk.

Det Söderbergiska Priset tilldelas vartannat år framstående forskare inom ekonomi eller rättsvetenskap och vartannat år inom medicin. I det första fallet utses priset genom Kungl. Vetenskapsakademien och i det andra genom Svenska Läkaresällskapet. Priset utdelas som belöning för insatser av högt vetenskapligt värde och i första hand till personer, vilkas verkningar uppenbarats inom den senaste förflutna tioårsperioden. Priset har delats ut sedan år 1987.

KUNGL.
VETENSKAPS-
AKADEMIEN

THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

Svenska
Läkaresällskapet

Det Söderbergiska Handelspriset tilldelas den som genom framstående teoretiska eller praktiska insatser bidragit till utvecklingen inom distributionsområdet i vid bemärkelse. Priset kan tilldelas såväl den som genom forskning lämnat väsentliga bidrag till utvecklingen inom distribution och marknadsföring, som den som genom innovativt tänkande och affärsbegävninng utvecklat en bärande affärsidé eller effektiviserat varuhanteringen. Insatser för att höja handelsstatus kan också komma ifråga. Priset kan också tilldelas en person såsom företrädare för ett företag som utvecklat projekt av väsentlig betydelse för utvecklingen av distribution och marknadsföring. Priset delas ut sedan år 1988, i samarbete med Svensk Handel och Handelshögskolan i Stockholm.

SVENSK
HANDEL

Torsten och Wanja Söderbergs pris i design och konsthantverk är ett nordiskt pris och utdelas för nyskapande och framstående gärning inom konsthantverk och design. Priset tillkom med anledning av hundraårsminnet av Torsten Söderbergs födelse den 4 november 1894. Det delas ut i samarbete med Röhsska Konstslöjdmuseet i Göteborg och priset ges till person verksam i något av de nordiska länderna. Prismottagaren ges även möjlighet att presentera sina verk i en separat utställning på museet.

Mer information och intervjuer med några av de tidigare prismottagarna finns på stiftelsens webbplats www.torstensoderbergsstiftelse.se.

August Strindberg i ny dräkt

Strindbergsåret 2012, märkesåret då 100-årsminnet av August Strindbergs död högtidligt hålls, är också ett märkesår för nationalupplagan av August Strindbergs Samlade Verk. Under detta år publiceras de sista texterna i detta mycket omfattande utgivningsprojekt.

TEXT: GUNNEL ENGWALL FOTO: NORSTEDTS FÖRLAG

Strindbergs Ockulta Dagboken, som nu trycks för första gången i sin helhet, kommer ut i maj. Den består av tre band, ett med den typograferade texten, ett andra band med den faksimilerade originalhandskriften i färg och ett tredje med kommentarer som bland annat innehåller en initierad essä samt ord- och sakförklaringar. I slutet av året publiceras så Strindbergs skärgårdsroman *Hemsöborna*.

Nationalupplagan omfattar samtliga Strindbergs kända verk. Det rör sig om texter inom många olika genrer; romaner, dramer, noveller, dikter och essäer, men också om tidningsartiklar, kulturhistoriska samt språk- och naturvetenskapliga verk. För att hitta i denna stora mängd texter ges en registervolym ut under 2013. I och med detta kommer samtliga 72 planerade textvolymerna i Samlade Verk att vara tryckta och publicerade. Därefter återstår endast att fullfölja arbetet med de textkritiska kommentarerna, som beräknas ta ytterligare tre och ett halvt år. Den 30 juni 2016 ska alltså alla delar vara avslutade och hela Strindbergprojektet vara fullbordat.

Strindbergprojektet startade för över 30 år sedan. Det hade då föregåtts av långa diskussioner och utredningar. Frågan var om det verkligen behövdes en ny utgåva. John Landquists *August Strindbergs Samlade Skrifter* fanns ju redan i 55 band, om än i en svårtillgänglig och för länge sedan utsåld upplaga. Men utredningarna visade på det stora behovet av en ny utgåva. Dels hade sedan den tidigare utgåvan en rad manuskript återfunnits och/eller blivit tillgängliga. Dels hade de första upplagorna, som Landquist hade utgått ifrån, både censurerats och normaliserats på ett sätt som inte uppfyllde dagens vetenskapliga krav. Även statsmakterna blev övertygade om att en ny, textkritisk utgåva behövdes och beslutade att stödja projektet genom Kulturrådet.

Utgivningsarbetet kunde på så sätt komma i gång i slutet på 1970-talet och de två första volymerna, *Röda rummet* och *I värbrytningen*, publicerades 1981. I den första fasen var Strindbergssällskapet, som tagit initiativet till upplagan, huvudman. År 1986 omorganiserades projektet och

Foto: Philip Håkanson.

Gunnel Engwall är professor vid Stockholms universitet, preses för Kungl. Vitterhetsakademien och ordförande i ledningsgruppen för August Strindbergs Samlade Verk.

Stockholms universitet övertog ansvaret. En annan viktig finansiär som trädde in vid denna tid var Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (senare Vetenskapsrådet). Sedan 2009 är Torsten Söderbergs Stiftelse och Ragnar Söderbergs stiftelse projektets huvudfinansiärer.

Nationalupplagens mål är att ge ut Strindbergs texter »såsom han själv önskade bli läst« genom att i alla möjliga fall utgå ifrån hans egna

bevarade manuskript, som således utgör upplagens bastexter. Därefter kontrolleras samtliga utgåvor som Strindberg har godkänt och alla ändringar, som kan hänföras till honom, införs. Genom denna metod har nationalupplagan bland annat kunnat rätta ett stort antal tryckfel och även kunnat återställa partier som utsatts för censuringrepp.

Då det gäller Strindbergs verk på franska, till exempel *En dâres försvarstal*, *Inferno* och *Legender* samt essäerna i de franska *Vivisektionerna*, har manuskripten fått ett ännu större genomslag. Dessa texter har nämligen etablerats utan rättelser och normaliseringar. De har också kompletterats med översättningar till svenska, så att textvolymerna i dessa fall blir tvåspråkiga.

Förutom Strindbergs texter innehåller varje volym fylliga kommentarer, som ofta har krävt omfattande ny forskning. De beskriver tillkomsthistorien och hur verken mottogs av samtiden, i såväl Sverige som Europa.

Nationalupplagan har krav på sig att vända sig både till allmänheten och till forskarvärlden. Det innebär att samtidigt som texterna ska göras tillgängliga för dagens litteraturläsare, ska de också vara vetenskapligt till-

förlitliga. Detta krav har på olika sätt format upplagan.

För att inte tynga verken har de textkritiska kommentarerna inte tryckts i textvolymerna. Läsningen underlättas också av att Strindbergs gammalstavning har ersatts av nystavning; »av«, »vad« och »qvinna« stavas »av«, »vad« och »kvinna« i trycket. Dessutom har stavningen av namn på historiska personer och geografiska platser normaliserats enligt modern praxis; »Carl XII« och »Wadstena« återges som »Karl XII« och »Vadstena«. Det bör dock påpekas att böjningsformer och särskilda talspråk- eller dialektformer har bibehållits; Strindbergs »gossarne«, »fadren« och »körka« står alltså kvar. Textförståelsen stöds ytterligare genom att utförliga ord- och sakförklaringar har sammanställts för varje verk.

För att tillfredsställa forskarnas rättmätiga krav på en tillförlitlig text har, som framgått, stor möda lagts på textetableringen. Så är även fallet med de textkritiska kommentarerna, som är oundgängliga för forskarna, eftersom de redovisar de tryckta texternas förhållande till grundmaterialet. I dessa dokumenteras utgivarens ändringar i förhållande till manuskript och till av Strindberg auktoriserade upplagor.

AKTUELLA UPPGIFTER, FEBRUARI 2012

- 68 textvolymtryckta av de 72 planerade.
- 26 textkritiska kommentarer färdigställda av de 71 planerade.
- 42 textvolymtryckta och 26 textkritiska kommentarer elektroniskt publicerade i Litteraturbanken.se.

Redaktion: Per Stam (huvudredaktör), Camilla Kretz och Hans Söderström (biträdande huvudredaktörer).

Ledningsgrupp: Gunnel Engwall (ordförande), Håkan Bravinger, Torbjörn Lind och Magnus Röhl.

Språkvetenskapliga experter: Olle Josephson och Carin Östman.

Finansiärer: Kulturrådet, Stockholms universitet, Torsten Söderbergs Stiftelse och Ragnar Söderbergs stiftelse.

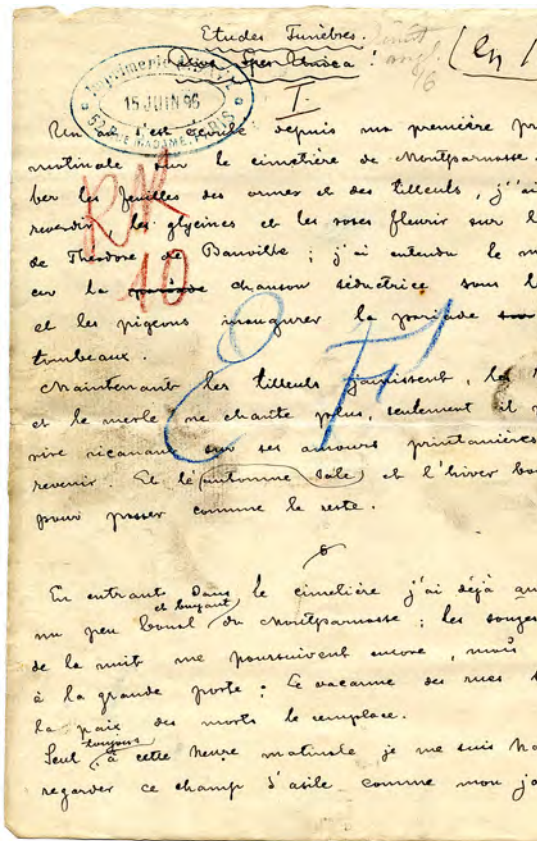
Förlag: Norstedts Förlag.

För mer information se:
www.strind.su.se
www.litteraturbanken.se
www.spraakbanken.gu.se/strindberg

Vidare ges finns också beskrivningar av originalmanuskript och redogörelser för förstaupplagor, varianter och utkast; i många fall ingår även så kallade sekundära texter, som är av vikt för de olika verken, till exempel längre förarbeten eller Strindbergs egna översättningar till franska av *Fördringsägare* och *Ett drömspel*. ▶

FÖRTECKNING ÖVER TEXTVOLYMERNA I AUGUST STRINDBERGS SAMLADE VERK

1. Ungdomsdramer I	20. Tjänstekvinnans son I-II	40. Vid högre rätt	
2. I vårbrytningen	21. Tjänstekvinnans son III-IV	41. Folkungasagan/Gustav Vasa/ Erik XIV	
3. Ungdomsdramer II	22. Han och hon	42. Gustav Adolf	
4. Ungdomsjournalistik	23. Bland franska bönder	43. Midsommar/Kaspers Fet-Tisdag/Påsk	
5. Mäster Olof	24. Hemsöborna	44. Dödsdansen	
6. Röda rummet	25. En dâres försvarstal	45. Kronbruden/Svanevit	
7. Kulturhistoriska Studier	26. Skärkarlsliv	46. Ett drömspel	
8. Gamla Stockholm	27. Fadren/Fröken Julie/ Fördringsägare	47. Karl XII/Engelbrekt	61. Siste riddaren/ Riksföreståndaren/Bjälbo-Jarlen
9. Svenska Folket I	28. Kamraterna/Marodörer	48. Kristina/Gustav III	62. Abu Casems tofflor/ Stora landsvägen
10. Svenska Folket II	29. Vivisektioner/Blomstermålningar och djurstycken/Skildringar av naturen/Silverträsket	49. Näktergalen i Wittenberg	63. Den världshistoriska trilogin/ Dramafragment
11. Tidiga 80-talsdramer	30. Svensk-Romanska Studier	50. Klostret/Fagervik och Skamsund	64. Teater och Intima Teatern
12. Det nya riket	31. I havsbandet	51. Ordalek och småkonst och annan 1900-talslyrik	65. En blå bok I
13. Svenska öden och äventyr I	32. Folk-komedin Hemsöborna/ Himmelrikets nycklar	52. Ensam/Sagor	66. En blå bok II
14. Svenska öden och äventyr II	33. Nio enaktare 1888-1892	53. Götiska Rummen	67. En blå bok III-IV
15. Dikter på vers och prosa/ Sömngångarnätter på vakna dagar och strödda tidiga dikter	34. Vivisektioner II	54. Historiska miniatyrer	68. Tal till svenska nationen/ Folkstaten/Religiös renässans/ Tsarens kurir
16. Giftas I-II	35. Naturvetenskapliga Skrifter I	55. Taklagsöl/Syndabocken	69. Språkvetenskapliga Skrifter I
17. Likt och Olikt I-II samt uppsatser och tidningsartiklar 1884-1890	36. Naturvetenskapliga Skrifter II	56. Nya Svenska Öden	70. Språkvetenskapliga Skrifter II
18. Kvarstadsresan, Fabler och Societeten i Stockholm samt andra prosatexter 1880-1889	37. Inferno	57. Svarta Fanor	71. Essäer, tidningsartiklar och andra prosatexter 1900-1912
19. Utopier i verkligheten	38. Legender	58. Kammarspel	72. Register
	39. Till Damaskus	59. Ockulta Dagboken	
		60. Ockulta Dagboken. Kommentarer	

Nu när samtliga textvolymerna snart har publicerats och en plan utarbetats för den elektroniska publiceringen av alla textkritiska kommentarer, kan man förstå ställa sig frågan om upplagan har lyckats uppfylla sina syften. Det är ju uppenbart att kravet på en upplaga för två skilda grupper har komplicerat arbetet med utgåvan och gjort att den dragit ut på tiden.

Tidsutdräkten har dock fört med sig några uppenbara fördelar. Genom utvecklingen av internet har nya publiceringsmöjligheter öppnat sig, i synnerhet för de textkritiska kommentarerna, som kan tillföras omfattande material av intresse. Även upplagans textvolymerna har gagnats av de nya medierna. Upplagan läggs näm-

ligen nu fritt ut i Litteraturbanken. Därmed kan alla intresserade genom nätet få tillgång till Strindbergs texter. De kan läsa texterna, söka i dem och göra jämförelser inom verken eller med andra författares verk. Och detta kommer att vara möjligt, även sedan de tryckta textvolymerna har sålts ut. Tillgängligheten måste således anses mer än tillfredsställande för båda grupperna. Inom forskning och högre utbildning används upplagan numera som standardupplaga både i tryckt och elektronisk form. Allmänheten har också upptäckt nationalupplagan, vilket just nu märks särskilt genom att *En dæres försvarstal* i Samlade Verks version har valts till årets volym i »Stockholm läser«.

Första sidan i originalmanuskriptet till *Études Funèbres* (Betraktelser från Kyrkogården) med den strukna rubriken »Ave Spes Unica!«; datumstämpel och markeringar med färgpennor från tryckeriet inför publiceringen i *La Revue de revues* 17 juli 1896. Bilden är beskuren och manuskriptet till del I av essän finns i sin helhet i Uppsala universitetsbibliotek.

Minnen från en resa i länderna i norr 1663

Så lyder titeln på en hittills okänd, fransk reseskildring från 1600-talets Sverige. Originalen finns i handskrift i Orléans, Frankrike, och har aldrig tidigare publicerats eller behandlats i litteraturen.

Författaren, en fransman i tjugofemårsåldern, kom till Sverige som betjänt hos Joel Ekman, en känd svensk finansman, senare adlad Gripenstierna. Berättaren levde i Sverige från hösten 1663 till sommaren 1664. Originalen är ovanligt på flera sätt, man kan säga en raritet, inte bara därför att det aldrig publicerats. Det finns andra utländska reseberättelser från Sverige på den tiden, men detta är den enda där man kan tala om ett »underifrån«-perspektiv. Berättaren är ingen diplomat, ingen lärd man eller högreståndsperson, men har ändå fått en chans att se mer av världen. Han gör en stor del av resan ensam och utan alla bekvämligheter, vilket gör resandets mödor och faror

En av illustrationerna i handskriften är ett Stockholmspanorama från norr, ursprungligen från 1500-talet och inte helt aktuellt för den tid berättelsen handlar om. Märkligt nog är utsikten spegelvänd.

påtagliga. Han har en uppsjö av iakttagelser och upplevelser att redovisa, från Skåne, från färden på hästrygg till Stockholm och från huvudstaden. Mycket av det han berättar om har stort kulturhistoriskt värde. Och hans berättelse är lång – en av de längsta av de äldre utländska Sverigeskildringarna.

Projektet stöds av Torsten Söderbergs Stiftelse och omfattar översättning, språkgranskning och publicering. »Minnen från en resa i länderna i norr år 1663« utges under 2013 av Atlantis bokförlag i en kommenterad och illustrerad utgåva.

Ingemar Oscarsson, docent, Lunds universitet

Foto: Ingemar Oscarsson

Krona och klave

Staden Göteborg var under 1800-talet en av de mest expansiva i norra Europa och dess ekonomiska ställning stärktes. Detta speglas i Stadsmuseets unika samling av cirka 40 000 mynt och medaljer som började byggas upp under perioden. Samlingen har aldrig har kunnat visas för allmänheten då museet saknar säkra utrymmen. Anmärkningsvärt nog har även stadens ekonomiska 1800-tals historia varit styvmoderligt behandlad. Inom projektet kommer mynten, sedlarna och övriga föremål som hänger samman med ekonomiska förhållanden kombineras med en undersökning av 1800-talets dramatiska samhällsomvandling knuten till industrialiseringen.

Projektet resulterar i att den unika samlingen ordnas och digitaliseras och därmed blir tillgänglig för alla. Forskningen kring det ekonomiska livet under Göteborgs 1800-tal bidrar med en ny bild av en av de mest händelserika faserna i stadens historia. Framför allt kommer universitetet och Stadsmuseet att samverka för att på helt nya sätt arbeta med både forskningsfrågor och museisamlingar.

Det blir ett levande samarbete med workshops för inbjudna specialister, föredrag för allmänheten, vilket öppnar för ett projekt som blir till en livfull slutprodukt och fortsätter att utvecklas. Ett mynt, en sedel eller ett aktiebrev som kan kompletteras med namn på människor, något om deras liv, kanske en bild och hur den enskilda individen var och är beroende av världsekonomin kommer alltid att vara aktuella frågor, oavsett hög- eller lågkonjunktur.

Projektet är ett samarbete mellan Institutionen för Ekonomisk Historia vid Göteborgs universitet och Göteborgs stadsmuseum och har till avsikt att i en utställning under 2014 visa forskningsresultat och föremål i en utställning på Stadsmuseet.

Carina Sjöholm, enhetschef samlingar och Cornelia Lönnroth, t.f. museichef, Göteborgs stadsmuseum

En plattform som förenar mikrobiologi och systembiologi

I vår tarmkanal finns tio gånger fler bakterier än vad vi har celler i kroppen. Dessa bakterier uttrycker 150 gånger fler gener än vad vi har i vårt mänskliga genom och påverkar flera viktiga processer i tarmen som till exempel blodkärlsbildning, immunsystemets utveckling och även vår ämnesomsättning. Vi har tidigare visat att bakteriefria möss inte utvecklar fetma och att bakteriefloran har en förändrad sammansättning i feta möss och människor. Därmed utgör tarmfloran en tänkbar måltavla för att utveckla nya läkemedel och terapier mot ämnesomsättningsrelaterade sjukdomar.

Genom stöd från Torsten Söderbergs Stiftelse har Fredrik Bäckheds och Jens Niensens grupper vid Göteborgs universitet och Chalmers etablerat plattformen »Metagenom och dess roll vid ämnesomsättningsrelaterade sjukdomar«. Plattformen förenar mikrobiologi och systembiologi i en unik translationell miljö och kommer undersöka om tarmfloran erbjuder diagnostiska eller terapeutiska måltavlor för dessa sjukdomar, men även studera de underliggande mekanismerna i avancerade djurmodeller. Plattformen kommer dessutom utveckla nya analysmetoder och kommer därmed utgöra en viktig nationell resurs för att analysera tarmfloras sammansättning och funktion.

Fredrik Bäckhed, docent, Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet

Foto: Göran Olofsson, Göteborgs universitet.

Allemansrättsligt nyttjande av annans mark

Diskussionen om allemansrätten har på senare år varit het. Lagstiftaren har uttryckligen nämnt allemansrätten i regeringsformen och i miljöbalken, men innehållet i allemansrätten måste sökas någon annanstans – bland annat i sedvanerätten.

Allemansrätten i Sverige förefaller fylla två funktioner. Man kan tala om två »spår«, vardagsnyttospåret och rekreationsspåret. De två spåren finns inte reglerade i lagtext, utan synliggörs först i den diskussion som förs i en rättslig kontext. I norsk rätt finns allemansrätten reglerad i Friluftslöven. Det finns alltså i Norge, till skillnad från i Sverige, en i lag formulerad rätt att inom vissa gränser nyttja annans mark allemansrättsligt. Vilket innehåll har då den norska allemansrätten? Omfattar den såväl nyttjande för vardagsnytta som nyttjande för rekreation?

I den här studien undersöks dels olika sätt att lösa allemansrättsliga

problem som många länder brottas med, dels prövas om det finns delar av den norska regleringen av allemansrätten som vi skulle kunna ha nytta av i Sverige.

Åsa Åslund, juris doktor, Linköpings universitet

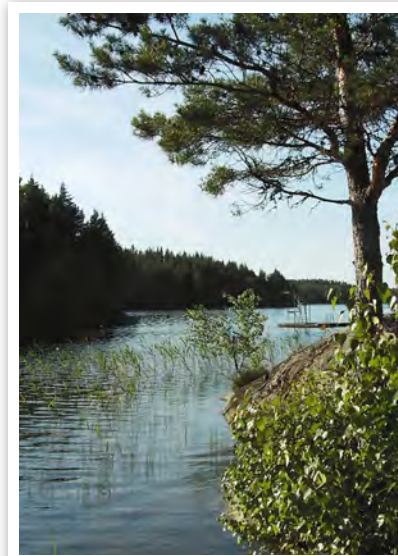

Foto: Magda Zych.

Anslag 2011 (** gemensamt anslag med Ragnar Söderbergs stiftelse)

MEDICIN

- Arnberg, Niklas; professor
Umeå universitet
Virusreceptorer: betydelse för tropism, terapi och targeting
1 000 000 kronor
- Brorsson, Ann-Christin; PhD
Linköpings tekniska högskola
Interdisciplinära studier av aggregeringsförloppet hos Amyloid-Betapeptiden – parallella analyser av transgena bananflugor och biofysikaliska mätningar
200 000 kronor
- Bäckhed, Fredrik; docent
Göteborgs universitet Sahlgrenska akademien
Utvecklandet av plattform för studier av metagenom och dess roll vid ämnesomsättningsrelaterade sjukdomar
9 000 000 kronor
- Cao, Yihai; professor
Karolinska Institutet
Cold-induced lipolysis and angiogenesis significantly contribute to development of cardiovascular disease
2 000 000 kronor
- Frostegård, Johan; professor, överläkare
Karolinska Institutet
Nedsatt naturlig immunitet mot fosflipidantigen som orsak till kronisk inflammatorisk sjukdom, främst hjärtkärlsjukdom och ateroskleros: en ny hypotes
2 000 000 kronor
- Hansson, Stefan; professor, överläkare
Lunds universitet
Ny diagnostik och bot av havandeskapsförgiftning (preeklampsi)
2 900 000 kronor
- Holmdahl, Rikard; professor
Karolinska Institutet
Från gener och sjukdomsmekanismer till behandling av reumatoid artrit
2 000 000 kronor
- Karlsson, Mikael; docent
Karolinska Institutet
Reglering av B-celler vid inflammatorisk sjukdom
1 200 000 kronor
- Karpman, Diana; professor
Lunds universitet
Bakteriella virulensfaktorer, medfödd immunitet och protrombotiska mekanismer vid njursjukdomar
4 000 000 kronor
- Kiessling, Rolf; professor
Karolinska Institutet
Immunterapi av cancer med genetiskt modifierade T-celler
650 000 kronor
- Larsson, Jonas; docent
Lunds universitet
Utveckling av nya metoder för expansion av blodstamceller – implikationer för cellterapi vid hematologiska sjukdomar
700 000 kronor
- Liljeqvist, Jan-Åke; överläkare, docent
Göteborgs universitet Sahlgrenska akademien
Utveckling av vacciner mot herpes simplex virus typ 2-infektion
1 200 000 kronor
- Marklund, Stefan; professor
Umeå universitet
Neurotoxicitet hos superoxidmutas-1 och andra orsaker till amyotrofisk lateralskleros (ALS)
4 500 000 kronor
- Normark, Staffan; ständigt sekreterare
Kungl. Vetenskapsakademien
Torsten Söderbergs akademiprofessur i medicin
10 000 000 kronor

- Poellinger, Lorenz; professor, läkare
Karolinska Institutet
Utveckling av nya terapeutiska strategier för kärlnybildning i ischemiska vävnader
650 000 kronor
- Ragnö, Christina; verksamhetschef
Röda Korsets sjukhus
Vidareutbildning för Gäskolans sjukgymnaster
50 000 kronor **
- Rudin, Anna; professor
Göteborgs universitet Sahlgrenska akademien
Regulatoriska T-cellers och tarmbakteriers roll för att minska risken för allergi
1 000 000 kronor
- Wold, Agnes; professor, överläkare
Göteborgs universitet Sahlgrenska akademien
Nya strategier för att bromsa allergiepidemin
2 000 000 kronor

EKONOMI

- Anderson, Anders; vice föreståndare
Institutet för Finansforskning
Konferens om »Real Estate Finance«
300 000 kronor **
- Andersson, Magnus; ekonomie doktor
Göteborgs universitet Handelshögskolan
Den europeiska varu- och kreditmarknaden under förindustriell tid. Växlar och assignationer som kredit- och betalningsinstrument
1 685 000 kronor
- Andersson, Lars Fredrik; docent
Umeå universitet
Tillväxt, omvandling och konkurrens – den svenska livförsäkringsindustrin 1855–2010
1 342 500 kronor
- Axelsson, Björn; professor
Handelshögskolan i Stockholm
Vidmakthållande och utveckling av en forskningsmiljö för handelsrelevant forskning
1 450 000 kronor
- Berglund, Bengt; professor
Jernkontoret
Järnet som samhällsomvandlare. Statsbildning och modernisering i Sverige 1150–1350
600 000 kronor
- Cramér, Per; rektor
Göteborgs universitet Handelshögskolan
Ramanslag till institutionen för internationellt företagande
1 500 000 kronor
- Cramér, Per; rektor
Göteborgs universitet Handelshögskolan
Del av donationsprofessur i Business History 2011
1 000 000 kronor **
- Engstrand, Eva; högskolerektor
Göteborgs universitet Högskolan för design och konsthantverk
Torsten och Wanja Söderbergs professur i Design Management 2011
1 500 000 kronor
- Gustavsson Tingvall, Patrik; docent
Handelshögskolan i Stockholm
SME:s internationaliseringsprocess: handels hinder, kulturella skillnader och institutioners betydelse
790 000 kronor
- Jutterström, Mats Hugo; ekonomie doktor
Stockholm School of Economics Institute for Research (SIR)
Den organiserade entreprenören – företagsinkubatorers förutsättningar och effekter
1 610 000 kronor
- Lund, Ragnar; PhD, universitetslektor
Stockholms universitet
Private sponsorship of culture and sports
318 000 kronor

- Lönnroth, Cornelia; museichef
Göteborgs Stadsmuseum
Krona eller klave. Olika sidor av mynt och krediter under Göteborgs 1800-tal
5 265 500 kronor
- Melin, Frans; ekonomie doktor
Lunds universitet
Från marknadsorientering till varumärkesorientering – en ny väg till ökad tillväxt och lönsamhet?
3 720 000 kronor
- Mähring, Magnus; docent
Handelshögskolan i Stockholm
Lean Practices and Information Technology: Exploring the Contradiction
1 086 500 kronor
- Schriber, Svante; ekonomie doktor
Handelshögskolan i Stockholm
Förvärvserfarna företag
1 186 000 kronor **
- Sjölander, Pär; ekonomie doktor
Handelns utredningsinstitut
Analys av asymmetriska marginaler i prisbildningsprocessen på den svenska räntemarknaden
445 500 kronor
- Svensson, Roger; docent
Institutet för Näringslivsforskning
Myntsystem och penningpolitik i högmedeltidens Europa och Skandinavien
210 000 kronor
- Söderlund, Magnus; professor
Handelshögskolan i Stockholm
Center of Excellence för marknadsföringsforskning vid Handelshögskolan i Stockholm
1 339 945 kronor
- Avsättning till särskild satsning i ekonomi/rättsvetenskap
10 000 000 kronor

RÄTTSVETENSKAP

- Helmius, Ingrid; universitetslektor
Uppsala universitet
Korruption ur ett offentligrättsligt perspektiv
1 297 500 kronor
- Hydén, Håkan; professor
Lunds universitet
Relationen mellan normer och rättsregler
150 000 kronor
- Josefsson, Henrik; doktorand
Uppsala universitet
Legal Conditions for a Sustainable Water Management
120 000 kronor **
- Larsson, Per; doktorand
Stockholms universitet
Whistleblowing och korruption
380 000 kronor **
- LeWall, Lotta; juris doktor, docent
Uppsala universitet
Rätten till språk
1 297 500 kronor
- Lunell, Erika; juris doktor, universitetslektor
Karlstads universitet
Överlappande immaterialrättigheter för design
550 000 kronor
- Nästegård, Emil; doktorand
Göteborgs universitet Handelshögskolan
Kreditvärderingsinstitutets ersättningsansvar
1 630 000 kronor
- Olsson, Lena; bibliotekarie, enhetschef
R. Wallenberg Institutet för Mänskliga Rättigheter
Stöd till inköp av litteratur och periodika
500 000 kronor
- Sahlén, Richard; forskare
Örebro universitet
Rätten till arbetshjälpmedel för funktionsnedsatta
2 040 000 kronor

Sund, Lars-Göran; professor
Högskolan i Jönköping
Familjeföretaget, skilsmässan och bodelningsreglerna
1 517 000 kronor

Sundberg, Jacob W. F.; professor emeritus
Institutet för Offentlig & Internationell Rätt
Slutrapport från den nordiska rättegångstävlingen (Sporrong Lönnrothska Priset XXVIII)
150 000 kronor

Svensson, Bo; ordförande, justitieråd
Föreningen för The Stockholm Prize in Criminology
Kriminologipriset
350 000 kronor

Tjernberg, Mats; universitetslektor
Lunds universitet
Att döma skatt rätt – om principföljsam prejudikatbildning
1 059 137 kronor **

Åslund, Åsa; juris doktor
Linköpings universitet
Allemansrättsligt nyttjande av annans mark – en komparativ studie mellan Sverige och Norge
1 252 500 kronor

Avsättning till särskild satsning i ekonomi/rättsvetenskap
10 000 000 kronor

Avsättning till särskild satsning i kriminologi till minne av med. dr h.c. Edvard Söderberg
11 000 000 kronor

ÖVRIGT

Andersson, Christer; teknologie licentiat
Stiftelsen Hallands läns museer
Ås kloster
250 000 kronor

Andréasson, Maia; filosofie doktor
Riksföreningen Sverigekontakt
Svenskan i Amerika – en fortsättning
100 000 kronor

Back Danielsson, Ing-Marie; filosofie doktor
Stockholms universitet
Storlek som strategi. En analys av den yngre järnålderns bruk av miniatyrföremål i Skandinavien
530 000 kronor

Bergman, Lars; generalsekreterare
Riksföreningen Sverigekontakt
Sagaprojektet
1 500 000 kronor

Björnsson, Anders; chefredaktör
David Anthin, »Evert Taubek«
40 000 kronor

Castenbrandt, Helene; doktorand
Göteborgs universitet
Dödligheten i rödsot i Sverige under 1700- och 1800-talen
253 333 kronor

Dahlström, Per; filosofie doktor
Göteborgs Konstmuseum Göteborgs Stad
Översiktsverk för Göteborgs konstmuseum
1 270 000 kronor

Eliasson, Roger; ordförande
Aeroseum
Aeroseums utbildningsprojekt
150 000 kronor

Engwall, Gunnel; professor
Stockholms universitet
Utgivning av August Strindbergs Samlade Verk
2 754 069 kronor **

Ferm, Olle; professor
Stockholms universitet
Svenska studenter och lärare vid främmande universitet under medeltiden
150 000 kronor

Fischer, Peter; professor
Den svenska Cypernexpeditionen
Den svenska Cypernexpeditionen vid Hala Sultan Tekke: interkulturella förbindelser under den sena bronsåldern
1 134 000 kronor

Hadenius, Patrik; vd, chefredaktör
Stiftelsen Forskning & Framsteg
Utgivning av Forskning & Framsteg under 2012
44 000 kronor **

Hagberg, Johnny; prost
Skara Stiftshistoriska Sällskap
Den heliga pilgrimsvägen
50 000 kronor

Hampf, Jan; professor
Stiftelsen Särö Kulturarv
Digitalisering av Särö Kulturarv – från databas till virtuellt museum
300 000 kronor

Hesselbom, Ted; museichef
Röhsska museet
Stöd till inköp av verk av designgruppen Front samt ytterligare omkostnader i samband med Torsten och Wanja Söderbergs pris 2010
106 100 kronor **

Ivansson, Birgitta
Karlanda Byalag
Karlanda sockenbok
40 000 kronor

Klackenberg, Dag; ordförande
De Svenska Historiedagarna
De Svenska Historiedagarna 2011 och 2012
200 000 kronor

Kristensson, Dan; producent, projektledare
Mölnalds Hembygdsförening
Bruket berättar
180 000 kronor

Kumlin, Ewa; verkställande direktör
Föreningen Svensk Form
Swedishdesign: webbplats och databas över svensk design
1 100 000 kronor **

Lekholm, Kerstin; konservator
Röhsska museet
Japanska träsnitt ur Röhsska museets samling
49 800 kronor **

Lind, Liselotte
Göteborgs universitet
Internationella Vetenskapsfestivalen Göteborg
250 000 kronor

Linde Bjur, Gunilla; professor emerita
Arkitekter och fasader i Göteborg – ett arkitekturhistoriskt forskningsprojekt
110 000 kronor

Lundgren, Helena; industrietikvarie
Inventering av brandstationer
200 000 kronor

Nitenberg, Annelie; filosofie licentiat, projektledare
Vänermuseet
Sunnerbyprojektet
500 000 kronor

Nord, Anders; docent
Nordiska museet
Unika färgspår på gotländska medeltidsportaler
94 000 kronor

Nordqvist, Bengt; filosofie doktor
Riksbankens arkiv
Guldets tid och Offerplats Finnestorp
693 210 kronor

Normark, Staffan; ständigt sekreterare
Kungl. Vetenskapsakademien
Ingvar Lindqvistpriset 2012
247 500 kronor **

Oskarsson, Ingemar; docent
Lunds universitet
Minnen från en resa i länderna i norr år 1663
142 500 kronor

Ragnesten, Ulf; filosofie doktor, antikvarie
Göteborgs universitet
Det vikingatida Kungahälla och järnåldern kring Nordre älv
600 000 kronor

Rahe, Ulrike; professor
Chalmers tekniska högskola
Den generativa formgivningsprocessen – grundläggande forskning om bildandet av ett formspråk
190 000 kronor

Sabatini, Serena; filosofie doktor
Göteborgs universitet
Bronsålderns Europa och vidare
138 150 kronor

Schmidt, Torbjörn; filosofie magister, doktorand
Stockholms universitet
»I den forsande stöven är vilat« – studier i Tomas Tranströmers poesi
30 000 kronor

Trinks, Immo; PhD, dipl. geophys.
Riksbankens arkiv
Arkeologisk prospektering av UNESCO:s världskulturarv Birka-Hovgården och järnålderstaden Uppåkra med hjälp av flygburen laserskanning
400 000 kronor

Ulin, Jonna; filosofie doktor
Mölnalds Museum
Tidsresan delprojekt – kompletterande material i undervisningssyfte
250 000 kronor

Ulrichs, Martina; volontär
Stiftelsen Min Stora Dag
Förverkligande av svårt sjuka barns önskedrömmar
200 000 kronor

Vikström, Lena; verkställande direktör
Mölnalds Stad
Förstudie/projektering avseende återuppbyggnad av orangeribyggnaden – Gunnebo åter till 1700-talet, etapp 3
300 000 kronor

Welanders-Berggren, Elsebeth; överintendent
Prins Eugens Waldemarsudde
Eugène Jansson 150 års jubileum, katalog i samband med utställning på Prins Eugens Waldemarsudde »Blå skymning och nakna atleter«
89 000 kronor **

Wennberg, Kåa; författare
Julia Beck
73 700 kronor **

Widén, Per; filosofie doktor
Den förste och den siste. Karl XIII:s biografi
50 000 kronor

Wilhelmson, Helene; doktorand
Lunds universitet
Proveniensen och migration – exemplet Öland under järnålder
115 500 kronor

Wilson, Olle; doktorand
Uppsala universitet
Raffinerade rum
20 000 kronor

PRISER

Det Söderbergska Priset i ekonomi 2011 **
till professor Bertil Holmlund
500 000 kronor (total prissumma 1 miljon kr)
Omkostnader 200 000 kronor
(totala omkostnader 400 000 kr)
Kungl. Vetenskapsakademien

Det Söderbergska Handelspriset 2011 **
till professor Karin M. Ekström
och professor Magnus Söderlund
250 000 kronor (total prissumma 500 000 kr)
Omkostnader 125 000 kronor
(totala omkostnader 250 000 kr)
Svensk Handel

Torsten och Wanja Söderbergs pris 2011 **
till Henrik Vibskov
500 000 kronor (total prissumma 1 miljon kr)
Omkostnader, utställning och dokumentärfilm
430 250 kronor (totala omkostnader 860 500 kr)
Röhsska museet

TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE

Besöksadress: Karlavägen 41, Stockholm

Postadress: Box 5391, 102 49 Stockholm

Telefon: 08-661 52 11

www.torstensoderbergsstiftelse.se

Omslagsbilder: Paper texture, design Billy Alexander.

Silverhänge med miniatyrapplikationer från en vikingatida grav i Köping på Öland, foto: S. Hallgren, Historiska museet.

August Strindberg år 1879, Strindbergsmuseet, foto: C. & I. du Jardin.

Tarmbakterier, foto: Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet. Samtliga bilder är beskurna.

Formgivning: Charlotta Lindgren

Tryck: Edita Västra Aros 2012